

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

**Střední zemědělská škola a Střední odborná škola Poděbrady
Boučkova 355**

Boučkova 355 290 40 Poděbrady

Identifikátor školy: 600 007 600

Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7 118 12 Praha 1 Malá Strana

Školský úřad Nymburk Komenského 1254 288 00 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 31. březen, 3. až 7. duben 2000

Čj.	025 100/00-2165
Signatura	oc6ft201

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Učební plán odpovídá vzdělávacímu programu. Učební osnovy předmětu schválených vzdělávacích programů jsou rozpracovány do časově-tematických plánů dvou vyučujícími. Plánování není jednotné pro 1. ročníky, kdy plány neobsahují shodný počet tematických celků literárního učiva. Objem předepsaných časových údobí je odlišný, předmětová komise tento rozpor nepostihla. Její práce pro oblast plnění učebních osnov je důležité sjednotit, neřídít se časovými údobími, které uvádí učebnicová řada, kterou zvolily samy vyučující. Funkčně je do ročních plánů zapracováno učivo jazykové a slohové, jehož systematická výuka je důsledně realizována. Nemalá úloha je věnována rozvoji komunikačních schopností žáků. Cílevědomou prací a vlastním zájmem o předmět obě vyučující dokazují, že mají snahu posunout výuku co nejvíce k žákovi. Názorově přispěly i do diskuze o obsahu státní maturitní zkoušky. Vlastní příprava na výuku je propracovaná a pečlivá. Jednotlivé kroky ve výuce směřují ke konkrétnímu cíli a jsou smysluplné. Obzvláště příprava opakovacích testů, cvičných prověrek a koncipovaně sestavených dotazníků je příkladná. Plánování předmětu je hodnoceno jako průměrné, příprava výuky je velmi dobrá.

Personální podmínky jsou vynikající, obě vyučující splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku předmětu.

Materiální podmínky mají velmi dobrou úroveň. Škola disponuje žákovskou knihovnou, která se nachází v moderním, velmi pěkném prostředí. Rozsáhlý sál funguje jako informační středisko a velkou zásluhu na jeho zdárném fungování má pověřený knihovník. Celá agenda knihovny je převáděna na počítačový systém (přibližně 20 000 titulů). Jako další informační zdroj slouží i odborné publikace uložené v kabinetě samotných vyučujících. Hojně bylo ve vyučovacích hodinách pracováno s čítankami, jazykovými příručkami, slovníky, vhodnými uměleckými publikacemi. Audiovizuální technika v hodinách využita nebyla, i když by v některých případech její využití bylo funkční. Materiální podmínky pro výuku pro daný typ školy jsou na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhala v klasických učebnách se standardním vybavením. Třídy měly běžnou úroveň, která žáky nijak nestimulovala k podnětnější a radostnější práci. Jako nevhodné je zařazení profilového předmětu do odpoledních hodin. Psychohygienické podmínky mají průměrnou úroveň.

Organizace všech hodin byla profesionálně zvládnuta, jednotlivé kroky byly rozfázovány a navzájem se prolínaly. Pozitivní vliv na tuto oblast měla dobrá příprava hodin, jejich bohatý obsah a snaha zaujmout. Určitým problémem bylo nedokonalé zvládnutí metod a forem práce. Na jedné straně byl žák spontánně vtážen do aktivního učení, tvůrčích úkolů, vlastního sebehodnocení a hodnocení, logického myšlení, a především k argumentaci a vyjádření vlastního názoru, ale pouze v krátkých intervalech a vstupem. Na straně druhé měly vyučující tendenci k předávání ucelených informací, vyslovování hotových myšlenek za samotné žáky, prováděly vyvozování učiva a upřednostňovaly frontální práci. Některým hodinám chybělo ucelené shrnutí, utřídění informací do systému a zpětná vazba. Obě vyučující jsou nasměrovány k používání progresivnějších metod a forem práce, ale k přínosné a efektivní výuce chybí jejich větší propojení a širší užívání. Organizace hodin je hodnocena jako velmi dobrá, u používaných metod a forem práce jsou pozitiva a negativa v rovnováze, jejich hodnocení je průměrné.

Analýza výsledků práce je realizována přes velmi dobře sestavené opakovací testy, které uzavírají určitý tematický okruh. Práce s chybou je prováděna. Obecně byly respektovány

individuální dispozice žáků a byla oceňována jejich snaha a dobrá práce. Klasifikace byla dostatečně zdůvodněna, prostor byl vytvořen i na vlastní sebehodnocení. Motivační výzvy prolínaly výukou, mnohé učivo vycházelo ze životních zkušeností žáků, a právě tím jim imponovalo a zaujalo je. Motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň.

Vyučující uměly ve vyučovacích hodinách vytvořit radostnou pracovní atmosféru. Dovedly žáky přimět ke spontánnímu projevu. Obsáhlejší kultivovaný projev dělal žákům problémy, jejich vyjadřovací schopnosti a umění stylistiky byly standardní úroveň charakteristickou pro odborné školy. Interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Sledovaná úroveň výuky českého jazyka a literatury měla velmi dobrou úroveň.

Společenské vědy (Dějepis, Občanská nauka, Základy společenských věd, Společenská kultura, Právo, Veřejná správa)

Hodinová dotace odpovídá přijatým vzdělávacím studijním oborům školy. Kontinuita výuky všech předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna rozpracovanými časově-tematickými plány, které mapují učební osnovy. Plány mají velmi dobrou úroveň a slouží pedagogům jako funkční pracovní materiál. V několika případech se nastupivší mladí pedagogové učí s plánem pracovat a hledají nejschůdnější cestu v logické návaznosti učiva, plány doplňují a upravují. V jediném případě nebylo učeno učivo, které přísluší učebním osnovám, přestože plán učiva byl správně zpracován (3. ročník - ZSV). Vyučovací hodiny byli učitelé velmi dobře připraveny. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení třídy. Plánování a příprava předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Předměty dějepis, základy společenských věd, občanská nauka jsou učeny pedagogy bez odborné způsobilosti, v jednom případě i bez odbornosti pedagogické. Předmět společenská kultura je vyučován vyučující s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Pro předměty právo a veřejná správa jsou splněny podmínky odborné, nesplněny pedagogické. Personální podmínky výuky mají ještě vyhovující úroveň.

Výuka probíhá v kmenových třídách s možností využívání moderní didaktické techniky. Jelikož tato možnost využívána nebyla, tak žáci byli ochuzeni o názor, bližší vysvětlení a jasnější pochopení. Značná část výuky se opírala pouze o výklad vyučujících. Žáci na tyto předměty nevlastní učebnice, a tak znalosti čerpají především z vlastních poznámek. Odborné zázemí pro výuku tvoří i dobře vybavená odborná a žákovská knihovna. Materiální podmínky školy pro výuku výše jmenovaných předmětů mají průměrnou úroveň.

Výuka probíhá v běžných třídách. Učební prostředí mělo standardní úroveň. Předměty, jejichž důležitou částí je formativní složka, měly částečně vytvořeny vhodné podmínky, které umožňovaly využívání komunikativních technik, metod a modelových situací (třídy na cvičení byly půlené). K úplnosti a celkovému prožitku chybělo inspirativní a podnětné prostředí. Psychohygienické podmínky měly průměrnou úroveň.

Pečlivě a promyšleně připravená výuky nebyla vždy účinně a efektivně zvládnuta směrem k žákovi. V menším prostoru byly vytvořeny podmínky pro utváření vlastního názoru žáků, konstruktivnímu myšlení, argumentaci, tvůrčí práci, aktualizaci učiva a schopnosti učivo správně aplikovat. Výborným způsobem byly zvládnuty produktivní metody práce vzhledem k vlastnímu prožitku žáka, pochopením sebe sama a vcítěním se do mysli druhého člověka u velmi zkušené vyučující a mladého začínajícího pedagoga. Žáci byli směřováni ke zpracování konkrétních úkolů, k jejich zhodnocení, argumentaci, kultivovanému projevu.

Ve větších částech výuky tvořili dominantu vyučující, kteří žákům předkládali monolog vystavěný na hotových informacích. Na vyvozovací otázky si sami odpovídali. Zvolená forma práce

obsáhlé přednášky nesplňovala středoškolské metody práce a směrem k žákovi byla nevhodně použita. Některé vyučovací hodiny postrádaly i závěrečné shrnutí a ověření, zda vykládanému žáci porozuměli. Prostor pro aktivní učení byl zatlačen do pozadí a žák plnil pouze pasivní úlohu - posluchače. Obzvláště u začínajících pedagogů velmi rychlý sled myšlenek a značnou kumulaci informací žáci nestačili vstřebat, natož utřídit. Těžiště hodin bylo postaveno na frontální práci.

Pečlivě připravená struktura výuky předmětu společenská kultura byla v počáteční výuce sledované ČŠI metodicky neuměle zvládnuta, posléze dostatečně a účinně žáky aktivizovala a umožňovala jim aktivní účast na výkladu, která vycházela z vlastní zkušenosti. Hodiny tím nabyly na efektivitě a produktivnosti.

Celkově jsou použité metody a formy práce hodnoceny jako průměrné.

V průběhu výuky byli žáci motivováni, byli hodnoceni známkou i pochvalou u zkušených vyučujících. Mladí pedagogové tento um teprve hledají a s motivačními výzvami prolínajícími výukou neumějí dovedně pracovat. Výborně bylo s individuálními dispozicemi žáků, sebekontrolou a sebehodnocením pracováno v hodinách společenské kultury. Motivace a hodnocení mají průměrnou úroveň.

Povětšinou zvolená frontální práce neumožňovala žákům plně rozvinout svoje kompetence, účinnější rozvoj komunikativních schopností žáků a jazykové kultury. V mnohých případech měli žáci značné problémy a jasným vyjádřením myšlenky a správnou formulací. Obtížně a těžce zvládají umění stylistiky. Ve výuce, která poskytovala žákům dostatečný prostor, se projevovaly převážně žákyně spontánně, vedly oboustranný dialog, i když jim spisovný jazyk působil nemalé potíže. Ve všech vyučovacích hodinách dokázali vyučující vytvořit přívětivé pracovní prostředí. Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako průměrné.

Celkově je sledovaná výuka společenských věd hodnocena jako průměrná.

Matematika

Učební plán předmětu odpovídá vzdělávacím programům u obou studijních oborů. Učební osnovy jsou rozpracovány velmi dobře do tematických plánů, včetně časového rozvržení, pro jednotlivé ročníky a odpovídají schválenému vzdělávacímu programu. Výuka probíhala v souladu s těmito plány. Vyučující měl připravené jednoduché ukázkové příklady navazující na výkladovou část nebo již známé procvičování probraného učiva. Četnost řešených příkladů byla nízká ve sledovaných hodinách (tři až čtyři příklady) a to z toho důvodu, že všechny příklady byly diktovány ústně. V přípravě chybělo využití didaktické techniky a variabilita metod a forem práce. Plánování a příprava výuky byla hodnocena jako průměrná.

Personální podmínky jsou vynikající. Vyučující předmětu splňuje podmínky pedagogické i odborné působivosti.

Materiální podmínky mají průměrnou úroveň. Výuka probíhala v kmenových učebnách jednotlivých ročníků, kde nebyly přímo žádné pomůcky k dispozici. Vyučující si musí pomůcky do tříd přinášet z kabinetu. Vybavení kabinetu má ještě vyhovující úroveň. Didaktická technika nebyla ve všech učebnách k dispozici. Ze šesti učeben byl zpětný projektor ve třech učebnách a nebyl využit. Žáci používali matematicko-fyzikální tabulky, kalkulátory, ale pravidlo, mít je k dispozici, není žáky dodržováno.

Učebny po stránce estetické nemotivovaly žáky a ani je nestimulovaly k aktivnímu přístupu k práci při sledovaných hodinách. Velmi dobře vybavené učebny výpočetní techniky nebyly při výuce matematiky využívány. Sledované hodiny byly členěny dle didaktických zásad, pouze ve třech případech nebylo provedeno shrnutí a byl zadáván domácí úkol po zvonění. Celkově byly

psychohygienické podmínky hodnoceny jako standardní.

Výuka byla vždy vedena frontálním způsobem s diktováním definic pojmů ale i ukázkových příkladů. Při řešení úlohy jedním žákem u tabule nebyla zadávána ostatním žákům jiná práce. Ostatní žáci řešili společně stejný příklad a v závěru si zkontrolovali výsledek s řešením na tabuli. Tímto způsobem vedená výuka nevytvářela prostor pro využití individuálních schopností žáků, vyhovovala spíše žáků s pomalým tempem výuky. Prostor k dostatečnému procvičování učiva byl ve sledovaných hodinách dobře rozvržen, ale chyběla možnost ukázat nebo se zeptat na alternativních řešeních. Organizace, použité metody a formy práce měly průměrnou úroveň.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zaznamenána velmi dobrá vstupní motivace. V průběhu hodin však již úroveň motivace žáků klesala, neboť bylo použito minimální množství příkladů pro použití v praxi studovaných oborů. Formy a metody výuky byly jednotvárné. Žáci jsou ústně i písemně hodnoceni na základě dohodnutých pravidel. Celkově byla motivace hodnocena jako průměrná až ještě vyhovující.

Verbální komunikace vyučujícího směrem k žákům měla velmi dobrou úroveň, přesto žáky nevedla k aktivní práci a zpětné komunikaci. Interakce a komunikace byla celkově na průměrné úrovni.

Celkově byla pozitiva a negativa ve výuce matematiky v rovnováze. Výuka byla hodnocena jako průměrná.

Základy přírodních věd

Předmět je v souladu s učebním plánem zařazen do prvních dvou ročníků oboru Veřejnosprávní činnost. V prvním ročníku probíhá výuka biologie, ve druhém ročníku v prvním pololetí výuka chemie a ve druhém pololetí výuka předmětu fyzika. Podobně je provedeno rozplánování učební osnovy s tím, že vyučující sama posiluje složku chemickou; ve skutečnosti sledovaná výuka byla v rozporu s učební osnovou, neboť až v době inspekce začínala výuka fyziky, blíže viz Protokol o kontrole. Vyučující využívala pro práci písemné přípravy.

Plánování výuky je nevyhovující, vlastní příprava dobrá. Oblast je hodnocena jako ještě vyhovující.

Personálně je výuka zajištěna dvěma ze tří součástí předmětu učitelkami se splněnými kvalifikačními požadavky; fyzice vyučuje pedagožka bez odborné způsobilosti pro tento předmět.

Materiální podmínky pro výuku jsou dobré, vyučuje se v odborné pracovně chemie, která je pro tento předmět vhodně zařízena a vybavena. Navíc pro realizaci laboratorních cvičení je využívána chemická laboratoř, kde se dají organizovat především chemicky orientované úkoly. Z hlediska psychohygienických zásad je zaznamenatelná snaha o jejich respektování, jak zařazováním hodin do sledu výuky, tak jejich stavbou.

Personální podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, materiální a psychohygienické rovněž.

Z důvodu absence vyučující předmětu v prvním ročníku se uskutečnily tři hodiny hospitací pouze v ročníku druhém (teoretická i praktická výuka). Zhlédnutá výuka svědčila o kvalitách vyučující, která dokázala žáky dobře zaměstnat v průběhu hodiny. Využívala znalostí žáků, nechávala žáky formulovat samostatné závěry. Demonstračními pokusy dobře dokladovala teoretická tvrzení. Nechybělo zařazení didaktické techniky. Hodina praktické výuky byla

založena na aktivním přijímání a osvojování návodu pro příští cvičení, kdy žáci pod vedení paní učitelky sami formulovali jednotlivé kroky práce. Projevené znalosti svědčily o jejich orientaci a návycích práce v laboratoři. Metody, formy a organizace práce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

V hodinách byly zaznamenány prvky jak vstupní, tak průběžné motivace, hodnocení žáků bylo převážně pozitivní.

Oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Interakce a komunikace mezi oběma subjekty svědčily o seberešpektování a vhodném přístupu vyučující k žákům.

Oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je úroveň výuky předmětu s výhradou k nevyhovujícímu plánování hodnocena jako velmi dobrá.

Biologie a ekologie

Hodinové dotace, zařazení předmětu do ročníků a reálná výuka korespondují se schválenými učebními dokumenty. Učební osnova je rozpracována do podoby časově tematických plánů učiva; byl zjištěn nevelký skluz oproti tomuto plánu. Vyučující bere tento fakt v úvahu při přípravě na vlastní práci v hodinách.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny velmi dobře.

Personálně je výuka zajištěna velmi dobrým způsobem; ze dvou vyučujících jedna splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro působení ve střední škole, druhé chybí pedagogická způsobilost. Pro výuku je využívána odborná pracovní předmět, která slouží pro teoretické i praktické vyučování. Je k tomuto účelu dobře zařízena a vybavena: zpětný projektor, trojrozměrné modely, nástěnné obrazy atp., dostatečný počet mikroskopů a dalších pomůcek umožňuje realizovat praktická cvičení v rozsahu požadovaném učební osnovou.

Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré, jak z hlediska zařazování hodin, tak z hlediska jejich stavby.

Personální, materiální i psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Z důvodu absence paní učitelky bez pedagogické způsobilosti byly inspektovány dvě teoretické hodiny u odborně i pedagogicky způsobilé vyučující. Hodiny se vyznačovaly klasickou strukturou, kdy po ústním zkoušení a zopakování následovala vlastní výkladová část s důležitým shrnováním probraného učiva a závěr hodiny. Vyučující měla v hodinách dominantní úlohu, snažila se využívat žákovských znalostí, dodržovala zásadu názornosti nejrůznějšími pomůckami. Odbornost jejího projevu byla velmi dobrá.

Negativně působilo občasné předávání již úplných informací žákům a nepřiliš efektivní využití vyučovacího času, kdy např. v průběhu zkoušení ostatní žáci nebyli nijak zaměstnáni.

Oblast metod a forem práce vykazuje soulad pozitiv a negativ, je hodnocena průměrně.

V hodinách byla zaznamenána průběžná motivace pro výuku, hodnocení spočívalo v oznámení a zdůvodnění klasifikace.

Oblast je hodnocena jako ještě vyhovující.

Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách svědčila o snaze obou subjektů, rozvoji komunikativních dovedností občas nebyl dáván potřebný prostor.

Oblast je hodnocena průměrně.

Celkově je úroveň výuky předmětu hodnocena průměrně, soulad pozitiv a negativ.

Chemie

Předmětu je v rozvrhu hodin věnován prostor vymezený učebními dokumenty. Učební osnova je vyučující převedena do formy časově tematických plánů, které jsou dodržovány. Vlastní proces vycházel z písemné přípravy vyučující.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Personální zajištění výuky je vynikající; vyučující splňuje požadavky odborné i pedagogické způsobilosti pro působení ve střední škole. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré: ve škole je k dispozici odborná stupňovitě uspořádaná pracovna vybavená didaktickou technikou. Pro potřeby praktických cvičení je využívána chemická laboratoř, která umožňuje jejich realizaci v požadované kvalitě. Zařazování hodin do dopoledního sledu (i když někdy až na závěr) a jejich logickou strukturou jsou respektovány psychohygienické požadavky.

Personální podmínky výuky jsou vynikající, materiální a psychohygienické podmínky velmi dobré.

Byly hospitovány celkem čtyři hodiny teoretické i praktické výuky. V hodinách převažovala dominantní úloha vyučující, která má dobré odborné znalosti předmětu. Využíváním názorných pomůcek, nakopírovaných materiálů pro žáky, spojováním předmětu s oborem na straně jedné se snažila dosahovat jisté účinnosti procesu, která však na straně druhé byla snižována nepříliš dobrým využíváním učebního času a sdělováním již úplných informací žákům, bez jejich aktivního osvojování. Podobně při praktickém cvičení bylo zaznamenáno jisté neefektivní využití času diktováním postupu práce. Jinak měla praktická výuka dobrou úroveň.

Oblast metod a forem práce vykazuje soulad pozitiv a negativ, je hodnocena průměrně.

Byla zaznamenána průběžná motivace žáků k výuce; hodnocení bylo omezeno na oznámení výsledku klasifikace.

Oblast je hodnocena jako ještě vyhovující.

Interakce mezi oběma subjekty svědčila o vzájemném respektování obou subjektů, komunikaci byl dán menší prostor.

Oblast je hodnocena průměrně.

Celkově je úroveň předmětu hodnocena průměrně, soulad pozitiv a negativ.

Výpočetní technika

Hodinová dotace u studijního oboru Veřejnosprávní činnost odpovídá plně učebnímu plánu schváleného vzdělávacího programu a u studijního oboru Agropodnikání je hodinová dotace vhodně a v souladu s možnostmi úprav učebního plánu rozšířena ve třetím a čtvrtém ročníku o dvě hodiny v týdnu. V každém ročníku je výpočetní technika vyučována v dělených skupinách formou cvičení. Příprava vyučujících je velmi dobře propracována v rámci tematických časových ročních plánů, které na sebe plynule rozvíjejícím způsobem navazují, neboť při jejich tvorbě vyučující dobře spolupracují v rámci předmětové komise. Pouze

v jediném plánu bylo zjištěno téma, které v současné době vzhledem k softwarovému vybavení není možné vyučovat. Jednalo se o Windows 98. Celkově byla kvalita plánování a příprava předmětu hodnocena jako velmi dobrá.

Výpočetní techniku vyučují čtyři vyučující, z toho tři mají odbornou i pedagogickou způsobilost. Jeden vyučující má pouze pedagogickou způsobilost, ale svým odborným zájmem a profesionálním přístupem (je garantem rozvoje výpočetní techniky na škole) je i jím zajištěna výuka vynikajícím způsobem. Celkově byly personální podmínky hodnoceny jako příkladné.

Předmět výpočetní technika je vyučována ve dvou učebnách, které jsou obě vybaveny 15 počítači. Počítače v obou učebnách pracují pod operačním systémem MS Windows 95, jsou propojeny do lokální sítě pod operačním systémem Novell 4.11. Pro současnou výuku splňuje toto vybavení velmi dobře svůj účel. V rámci ale dalšího rozvoje výuky má předmětová komise v plánu modernizaci (jedná se o modernizaci počítačů po stránce hardwaru tak i softwaru). Vzhledem k možnosti používání moderních forem a metod výuky chybí v učebnách například datový projektor, digitální fotoaparát, tiskárny, scanner. Uspořádání počítačů, to znamená samozřejmě i monitorů proti oknům, je funkční pouze při jejich částečném zaclonění. Příkladné je využití možnosti připojení školní počítačové sítě na INTERNET s maximálním využitím pro žáky i při výuce. Celkově byly materiální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

Obě učebny mají jen průměrnou estetickou úroveň. Ve sledovaných hodinách nebyl použit žádný názorný materiál ani nejsou v učebnách stálejší názorné pomůcky pro daný předmět k dispozici. V hospitovaných hodinách bylo voleno přiměřené tempo výuky s častou individuální pomocí žákům a vhodným členěním. Celkově byly psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

Organizace v jednotlivých cvičeních byla standardně řešena ústním vysvětlením zadaného cvičení s cílovým úkolem. Verbální způsob vedení výuky byl doplněn v jednom případě předtištěným zadáním úkolu, ve dvou hodinách popisem na tabuli a v ostatních hodinách připravenými soubory v příslušných adresářích přímo v počítačové síti. V rámci forem a metod práce chyběla některým žákům názorná ukázka obrazovky vyučujícího s viditelnými postupnými kroky. Zde se projevoval chybějící datový projektor. Celkově byly organizace, formy a metody hodnoceny jako standardní.

Většina žáků je kladně motivována možností samostatné práce na počítači, což počet 15 počítačů v učebně, ve všech skupinách jednotlivých tříd, vyučujícím umožňuje. Učitelé na tyto podmínky a zájem žáků hodně spoléhají a motivační prvky se v průběhu sledovaných hodin objevovaly v malé míře. Příkladný profesionální a odborný přístup vyučujících je motivujícím prvkem pro žáky, včetně přístupu na INTERNET, ale ve sledovaných hodinách byla opomíjena aktualizace učiva řešením příkladů vztahujících se ke studovanému oboru žáků. V jedné sledované hodině bylo provedeno hodnocení samostatné práce žáků na počítači s příslušnou klasifikací, v ostatních hodinách bylo prováděno hodnocení pouze ústní. Celkově byla motivace a hodnocení ve sledovaných hodinách na průměrné úrovni.

Interakce a komunikace probíhala ve sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni při práci jak učitele s celou skupinou žáků, tak i při individuální práci s jednotlivými žáky, kteří vyžadovali pomoc při řešení úloh. Všichni vyučující přistupovali klidně a s respektováním rozdílů v úrovni zvládnutí práce s počítačem a k osobnosti jednotlivých žáků

Celkově měla sledovaná výuka výpočetní techniky velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobý záměr dalšího rozvoje školy vychází ze tří roky starého návrhu optimalizačního projektu, jehož cílem bylo řešení situace zemědělského školství jako celku v okrese. Tato koncepce byla aktuální v době svého vzniku, vychází z reálných předpokladů, naznačuje možnosti, cíle a prostředky k jejich dosažení. Rozhodující úloha byla dávana právě této škole. S koncepcí byl v době jejího vzniku seznámen zřizovatel školy i pedagogický sbor. Její písemná aktualizace pro současnost provedena nebyla. Současným záměrem ředitele školy je udržet stávající vyučované studijní obory v rozsahu maxim. dvou tříd v ročníku (obor Agropodnikání), resp. jedné třídy (obor Veřejnosprávní činnost).

Ideou ředitele školy je prostřednictvím volitelných odborných předmětů směřovat obor Agropodnikání do širších oblastí, které umožní absolventům uplatnění v nových technických, technologických a ekonomických podmínkách. Zařazení oboru Veřejnosprávní činnost prokáže své opodstatnění až v příštím školním roce, kdy budou odcházet do praxe jeho první absolventi. Filosofie školy, heslo „Škola pro život“, naznačuje také směr, kterým se chce výuka ubírat.

Střednědobé plánování je charakterizované stručným dokumentem nazvaným Plán školního roku 1999/2000. Tento dokument obsahuje výčet nejdůležitějších akcí v průběhu školního roku, bez určení odpovědných osob za konkrétní úkoly včetně kontrolního pracovníka.

Krátkodobé plánování vychází z porad všech pedagogických pracovníků, které se scházejí 12 - 15 krát ročně. Z jejich jednání vyplývají konkrétní úkoly, nechybí adresnost a osobní odpovědnost.

Ve škole se vyučuje dvěma studijním oborům ve formách studia uvedeným v zařazovací listině školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení:

Jedním je obor Agropodnikání, 41-41-M/001, druhým je obor Veřejnosprávní činnost, 68-43-M/001. V souladu s MŠMT ČR schválenými učebními plány bylo provedeno konkrétní rozvržení učiva do jednotlivých ročníků a jeho hodinové dotace a schváleno ředitelem školy. Nedostatkem je, že v případě výuky prvního ročníku oboru Agropodnikání byla zjištěna úprava učebního plánu, kterou nelze na základě tohoto dokumentu realizovat, blíže viz Protokol o kontrole.

Plánování vychází z reálných podkladů. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy je stanovena, střednědobé plánování je funkční, nejlépe jsou propracované krátkodobé plány. V učebním plánu jednoho oboru byl zjištěn rozpor mezi schváleným dokumentem a reálnou výukou.

Oblast plánování je vzhledem k nerespektování učebních dokumentů hodnocena jako průměrná.

Organizování

Struktura 21 členného pedagogického sboru a jeho uspořádání jsou funkční, přestože není vypracována vlastní organizační směrnice, řád této instituce. Školu řídí její ředitel, který řádně jmenoval svého zástupce.

Základním poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, přičemž nejsou rozlišovány pedagogické a provozní porady. Všechny těchto setkání se účastní všichni pedagogičtí pracovníci

školy.

Dalšími poradními hlasy disponují vedoucí jednotlivých předmětových komisí, kterých je ve škole ustaveno vzhledem k zaměření jednotlivých skupin předmětů celkem sedm. Členství v předmětové komisi není stabilní, odvíjí se z aktuálně vyučovaných předmětů. Na jednání předmětových komisí je řešena problematika uspořádání časově-tematických plánů učiva, dále zlepšování materiálního zajištění výuky, zařazování odborných exkurzí. Nechybí tvorba maturitních otázek a diskutování postupů ve výuce.

Pro chod školy byl vypracován dokument *Školní řád*, ve kterém jsou vhodně zmíněna práva žáků vyplývající z přijaté Úmluvy o právech dítěte. V některých svých ustanoveních však tato norma přebírá prvotní odpovědnost rodiny za výchovu školou. Její úroveň tak je snížena. Pro vyučující a ostatní pedagogické pracovníky platí v plném rozsahu pracovní řád vydaný MŠMT ČR. Pro celkové působení školy je vytvořen vhodný rámec.

Přenos informací směrem k žákům je zajišťován prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce, nástěnkami i školním rozhlasem. Ve škole je zřízena neoficiální organizace - *Studentská rada*, která se schází podle potřeby s ředitelem školy. V nedávné době byla zřízena vlastní INTERNETOVÁ stránka ředitele školy, kam mohou žáci zasílat své připomínky k chodu školy i jejích dalších součásti.

Přenos informací směrem k učitelům je funkční, nejvíce podkladů je předáváno na schůzích, dále osobním kontaktem obou vedoucích pracovníků. Informace trvalejšího charakteru jsou k dispozici v kanceláři školy, dále prostřednictvím nástěnek.

Rodiče se o prospěchu a chování svých dětí dozvídají jednak prostřednictvím výkazů o studiu, dále na dvakrát ročně školou svolávaných schůzkách rodičů, podle potřeby jsou zváni k osobnímu projednávání. Dalšími zdroji informací o škole je výroční zpráva o činnosti a o hospodaření školy, E-mailová adresa. Pro potenciální zájemce z řad žáků základních škol jsou organizovány dny otevřených dveří, kterých je pro letošní školní rok naplánováno celkem dvanáct.

Přestože není vytvořen vlastní vnitřní předpis, je organizace chodu školy funkční. Přenos informací uvnitř školy i směrem k rodičovské veřejnosti vykazuje řadu pozitiv.

Oblast je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a motivování pracovníků je založeno převážně na pozitivním hodnocení jejich práce, kdy oba vedoucí pracovníci dokáží kvalitně zhodnotit zhlédnutý výkon a učitele metodicky vést. S touto skutečností však málo koresponduje fakt, kdy vyučující bez pedagogické způsobilosti jednak nemá určeného svého uvádějícího učitele, jednak není vedením školy dostatečně veden alespoň k respektování schválených učebních dokumentů.

Výsledky hospitací se promítají ve výši přidělovaných nadtarifních složek platu, kdy čtyřicet procent této složky může učitel dostat na základě kritérií vytvořených vedením školy, s nimiž byli vyučující seznámeni. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším přiznaným osobním příplatkem je dostatečný a má proto motivační charakter.

Další vzdělávání pedagogů se uskutečňuje na základě nabídky nejrůznějších institucí (školské úřady, Pražské centrum, fakulty některých vysokých škol) a finančních možností školy. Z předložených podkladů vyplývá, že v dalším vzdělávání je preferována složka odborná oproti složce metodické, přičemž hospitace v hodinách neprokázaly její nízkou úroveň.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena průměrně, soulad pozitiv a negativ.

Kontrolní mechanismy

Přestože systém vnitřní kontroly nemá písemnou podobu, je vypracován a je funkční. Oba vedoucí pracovníci mají určeny jednotlivé oblasti, kam je směřováno jejich kontrolní působení. (Jde především o kontrolu vedené dokumentace, dále o vlastní pedagogický proces, hospodaření s finančními prostředky a konečně o zajištění bezproblémového chodu školy).

Při kontrole pedagogické dokumentace pracovníky ČŠI byly zjištěny některé formální nedostatky v jejím vedení (zejm. v dokumentaci třídních učitelů - nevyplněné rubriky, chybějící podpisy), které svědčí o nedůsledné kontrole odpovědným pracovníkem. Z protokolů o přijímacím řízení pro školní rok 1999/2000 a z dalších dokladů vyplývá, že ředitel školy přijal do prvního ročníku oboru Veřejnosprávní činnost 32 žáky. Tato skutečnost je v rozporu s platnou právní normou, blíže viz Protokol o kontrole. Záznamy z pedagogických rad jsou vedeny, rozhodnutí vydávaná ředitelem školy obsahují požadované náležitosti.

Vlastní hospitační činnost obou členů vedení školy je dostatečná, vykázali k datu inspekce zhruba 25 hospitací, které jsou písemně dokladovány. Rozbory hodin realizované těmito pracovníky v přítomnosti členů inspekčního týmu ukázaly, že jak ředitel, tak zástupce ředitele dokáží posoudit hospitovanou hodinu z hlediska efektivity, přínosu pro žáky, respektování učební osnovy; vyzdvihnout klady, ale i nedostatky v práci vyučujících. Kvalifikovaným působením a efektivní kontrolou umožňují další růst svých podřízených; v jednání porad pedagogických pracovníků by měl být dán větší prostor analýze a závěrům z kontrolní činnosti.

Pro zjišťování úrovně znalostí žáků nejsou využívány vnitřní nástroje (testy, příp. jiné možnosti); vnějším kritériem bylo testování pomocí Sondy MATURANT 99, kdy žáci školy dosáhli většinou průměrných, méně často podprůměrných výsledků mezi srovnatelnými školami ČR.

Systém kontroly je vypracován a funguje. Pozitivním zjištěním jsou analytické schopnosti obou členů vedení školy, negativním absence výsledků kontroly na jednání porad a nedůslednost při kontrole dokumentace.

Oblast je hodnocena průměrně.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy je využívána participativní metoda. Vychází z poměrně dobře zpracovaných plánů všech úrovní, třebaže zjištěné nerespektování učebních dokumentů je závažným nedostatkem. Organizace chodu školy má stanovená pravidla, která jsou v praxi dodržována. Vedení a motivace vykazují stejně jako kontrolní mechanismy soulad pozitiv a negativ.

Celkově je oblast řízení školy hodnocena stupněm průměrný.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Jak vyplývá z *Výkazu o střední odborné škole* podle stavu ke dni 30. 9. 1999, ve škole má být v letošním školním roce přítomno celkem 10 tříd, z toho 3 třídy ve třetím ročníku nezávisle na oboru studia. Reálný rozvrh hodin a tím také reálný počet tříd třetího ročníku však je pouze roven dvěma. Tento rozpor mezi vykazováním a skutečností byl způsoben tím, že ředitel školy na základě výsledků opravných zkoušek, kdy počet žáků třetího ročníku oboru AGP dosáhl,

resp. klesl na 34 žáky, rozhodl na základě Metodického pokynu MŠMT ČR č. j. 18 276/98-20 o sdružení dvou tříd do jediné. Ostatní náležitosti požadované zmiňovaným pokynem byly dodrženy.

Posouzení efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu na vykázaný počet žáků ale fakticky jiný počet tříd je v kompetenci příslušného školského úřadu, který nebyl ředitelem školy o této změně informován.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinně vedená dokumentace školy vyplývající z ustanovení právní normy
- MŠMT ČR schválené učební dokumenty studijních oborů vyučovaných ve škole
- podklady vedení školy týkající se plánování a kontroly pedagogického procesu
- žákovské výkazy o studiu, poznámkové sešity vybraných předmětů
- výroční zpráva o činnosti a o hospodaření školy za školní rok 1998/99

ZÁVĚR

Řízení školy:

Vedení školy má stanoveny cíle i prostředky k jejich dosažení. Je upřednostňována participace a demokratický styl řízení. Ředitel školy prokazuje velmi dobré manažerské schopnosti, které jsou dokladovány zkvalitňováním materiálně technických podmínek výuky.

Významnými pozitivy jsou organizace a přenos informací, průměrné úrovně dosahuje motivace a hodnocení spolu s kontrolními mechanismy, významným negativem je nerespektování právních norem.

Celkově je úroveň řízení školy hodnocena stupněm průměrný.

Podmínky výchovně vzdělávací práce:

Materiálně technické podmínky pro výuku sledovaných všeobecně vzdělávacích předmětů jsou převážně hodnoceny jako velmi dobré. Pro výuku slouží dobře zařízené odborné pracovny; vybavení PC technikou je v souladu s požadavky moderní doby.

Materiálně technické podmínky jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh výchovně vzdělávací práce:

Ve sledované výuce byla na jedné straně zaznamenána řada tradičních hodin, kdy jsou žáci nuceni přijímat již úplné informace; na straně druhé jsou ve škole pedagogové, jejichž výuka je velmi dobrá, tzn. kteří dokáží předat jisté penzum vědomostí aktivním přístupem žáků k problémům. Úkolem pro vedení školy je, aby v práci převažovalo aktivní pojetí nad pasivním příjmem. Kvalita sledovaných hodin se pohybuje v rozmezí od velmi dobrých po průměrné; přičemž obě hodnocení jsou v rovnováze.

Průběh výchovně vzdělávací práce je hodnocen stupněm průměrný.

Efektivnost hospodaření:

Efektivnost hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu vychází k výsledkům kontrol provedených ŠÚ Nymburk. Tím, že ředitel školy porušil rozpočtovou kázeň, resp. některé skutečnosti v účetnictví nejsou v souladu s platnými právními normami, není dokladováno neefektivní využívání finančních prostředků; o vyjádření k problematickému počtu reálných a vykazovaných tříd je požádán školský úřad.

Ve škole není zřejmé neefektivní využívání finančních prostředků.

Celkové hodnocení školy:

Při orientačním posouzení sledovaných oblastí je škola hodnocena stupněm průměrný, soulad mezi pozitivy a negativy.

Doporučení:

Řediteli školy:

- ve své práci respektovat platné právní normy
- vypracovat vnitroorganizační směrnici (organizační řád školy)
- z řádu školy odstranit zavádějící body, kterými škola přebírá prvotní odpovědnost rodiny za výchovu
- v dalším vzdělávání pedagogů posilovat složku metodickou nad odbornou
- důsledně kontrolovat pedagogickou dokumentaci
- na poradách pedagogických pracovníků realizovat analýzu výsledků kontrolní činnosti

Doporučení zřizovateli:

- prostřednictvím ŠÚ realizovat kontrolu hospodaření s ohledem na reálný počet tříd ve škole

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Vladimír Krieg
Členové týmu	Mgr. Iva Kadeřábková
	PaedDr. Václav Skála

V Příbrami dne 26. dubna 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. 5. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Jiří Husa, CSc.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	2000-05-17	025 100c/00-2165
Zřizovatel: MŠMT ČR	2000-05-17	025 100b/00-2165

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-05-17	025 122/00-2165	Připomínky byly podány